

Scena

Muzikalno pismo umjetnice Moon - kada instrument izgovara riječi

29.1.2014. @ 15:44 Ivana Kapetanović

Multimedijalna umjetnica, **Martina Zelenika**, umjetničkog imena **Moon**, studirala je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu na Grafičom odsjeku, a magistrirala na akademiji u Ljubljani Video - Nove medije.

Bavi se multimedijalnom umjetnošću – glazbom, videom, ambijentalnim instalacijama, crtežima, scenografijom, ima svoj modni brand – prvi hrvatski eko modni brend imena Druid i uz to sve bavi se i grafičkim dizajnom.

/ foto: Ivana Kapetanović

Preferira elektronsku glazbu, a obožava kombinaciju akustike s elektronikom. Dragi su joj i jazz i dobra alternativa, ali bazična je ipak ambijentalna elektronika uz koju prolazi i dobar house.

Budući da se bavi multimedijom, a glazba nije daleko od videa i ambijenta, Martini je bio prirodan slijed dizajnirati novo pismo. Projekt se zove **TAB pismo**, jer nas tab (tabulator) kao tipka (razmak) prati na svakom koraku, od kompjutera, tableta pa na dalje, opisuje Martina. Živeći u ovom digitalnom dobu, odlučila se na promjenu načina komuniciranja. Smatra da se komunikacija treba oplemeniti, a ne biti samo neki tekstualni zapis pun gramatičkih pogrešaka i namjernih osakačenja, kao što je to danas vrlo često. Moon bi voljela da ljudi koriste malo promišljeniji izričaj u pisanju i izgovaranju riječi, da probude pjesnika u sebi, a njeno pismo upravo tome i služi.

Što je TAB pismo?

TAB pismo je moj novi multidimenzionalni i multidisciplinarni umjetnički projekt, namijenjen svima nama, današnjem tehnološkom društvu, ali i za budućnost koja nas očekuje na mjesecu ili na nekom drugom planetu. Prvenstveno se

koristi kako bi komunikacija bila zanimljivija. **Napišemo nekome tekst i on se može pretvoriti u glazbu.** Kako? Tako što je alfabetno TAB pismo dizajnirano na glazbenoj skali od pet linija. Pismo je vrlo minimalističnog dizajna, a konstrukciju pisma tvore pet geometrijskih elemenata koji su postavljeni na različite pozicije na glazbenoj skali, te se na taj se način mogu iščitati kao note.

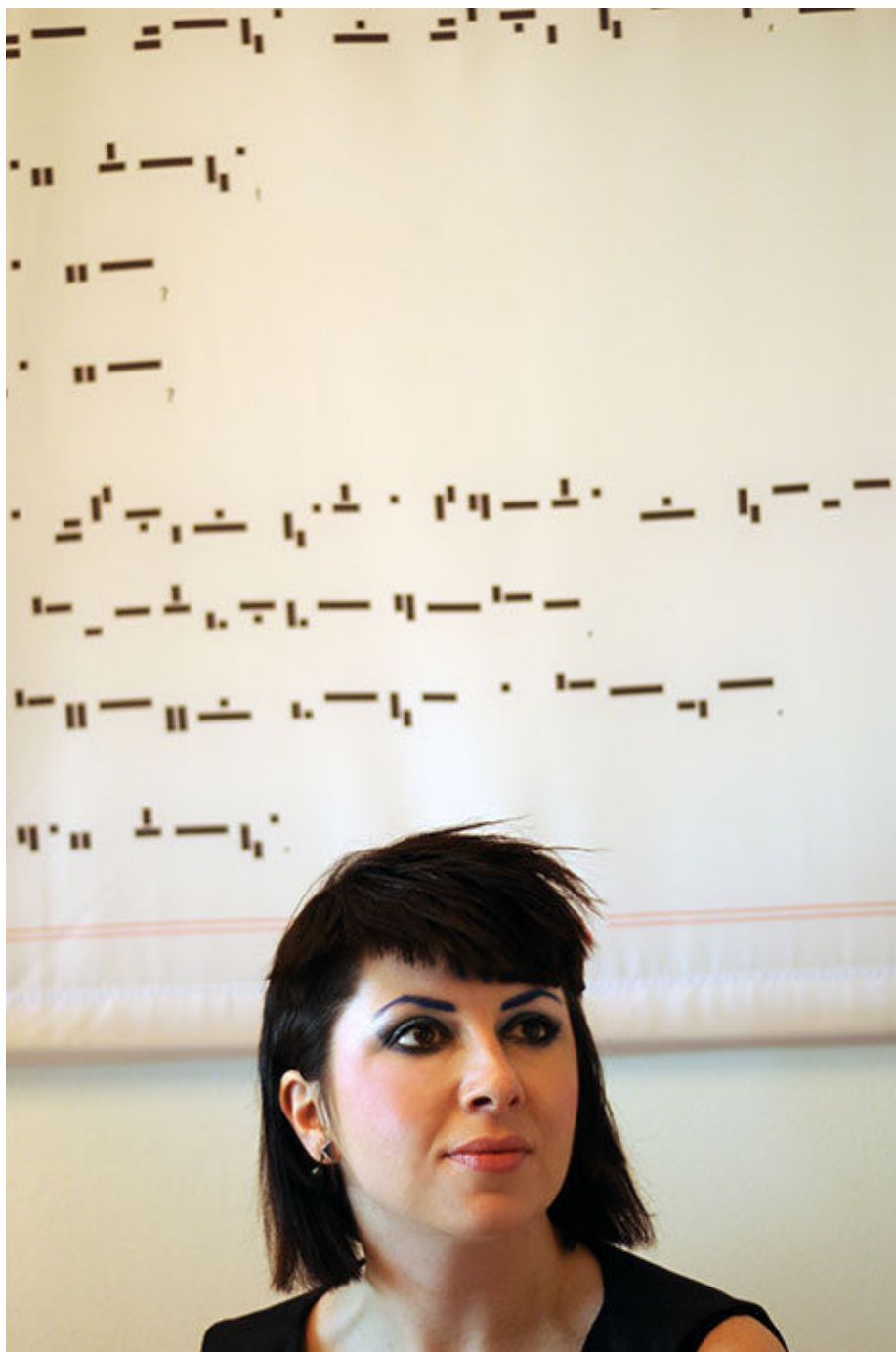
Kako si došla na ideju da to napraviš?

Ideja se pojavila na način na koji se inače izražavam i stvaram - intuitivno (unutarnjom moći), dok je put do ideje prethodio procesu kontinuiranog promišljanja i propitkivanja svega što me okružuje: energetski, duhovno, realno/virtualano, društveno, itd... Razmišljala sam kako se komuniciranje treba prilagoditi na sve moguće digitalne rekvizite koje danas društvo konzumira, ali i na mogućnosti u budućnosti. Kada napišemo tekst, bilo u formi poruke, pisma ili

haiku pjesme, zatim ga pretvorimo u Tab pismo, ono će imati svoju melodiju i sliku.

Koja je glavna karakteristika Projekta?

Glavna karakteristika prve faze je to što sam napisala poeziju/pjesmu "Oda Čovječanstvu". Pjesma je namijenjena čovječanstvu koje se izgubilo u ovom vremenu i moru informacija, grabežljivosti, ljudskoj pohlepi koja se proširila u nenasnim razmjerima. Svaki dodir s prvobitnim bićem se izgubio. Ljudi su izgubili doticaj sa samim sobom. Međutim, tehnologija nas je dodatno otuđila. Svi se mjere tko ima prvi najbolji gadget. Gdje je tu suština naših vrednota, komunikacije, našeg postojanja? Upravo s "Odom" želim potaknuti da se vratimo u svoj bitak i u svoj svemir, jer mi smo karika između neba i zemlje, i to moramo ostati jer ćemo jedino tako opstati.

Oda Čovječanstvu

Heeeej, Čovječe kuda si krenuo?!

Bez svoje duše si skrenuo na put trina i ispraznih sila,
u sumrak koji se rodio iz mraka.
Primi ovaj glas i osvijesti ga u Psihi.
Povrati se Sebi u svoj Bitak, u svoj Svemir.

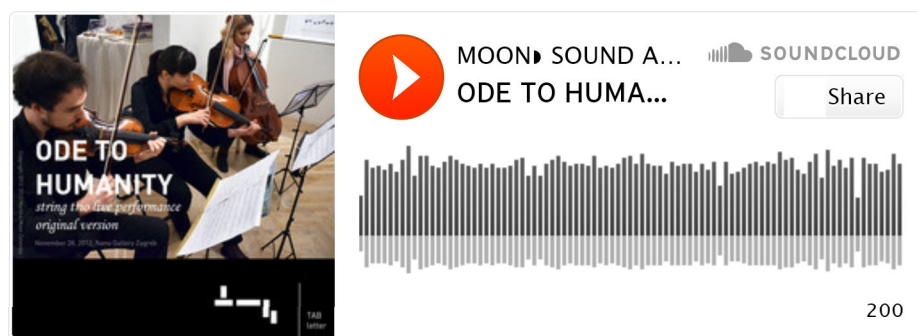
Da, govorim Tebi!
Čuješ li me?
Čuješ li me?

Osvijesti svoju Bit i vrati se u balans, u Jedno.
Ti si dio zlatnoga reza, karika između Neba i Zemlje.

Da, Čovječe govorim Tebi.
(Martina Zelenika-Moon, 2012.)

Gdje je za sada izvedena "Oda Čovječanstvu" i kako?

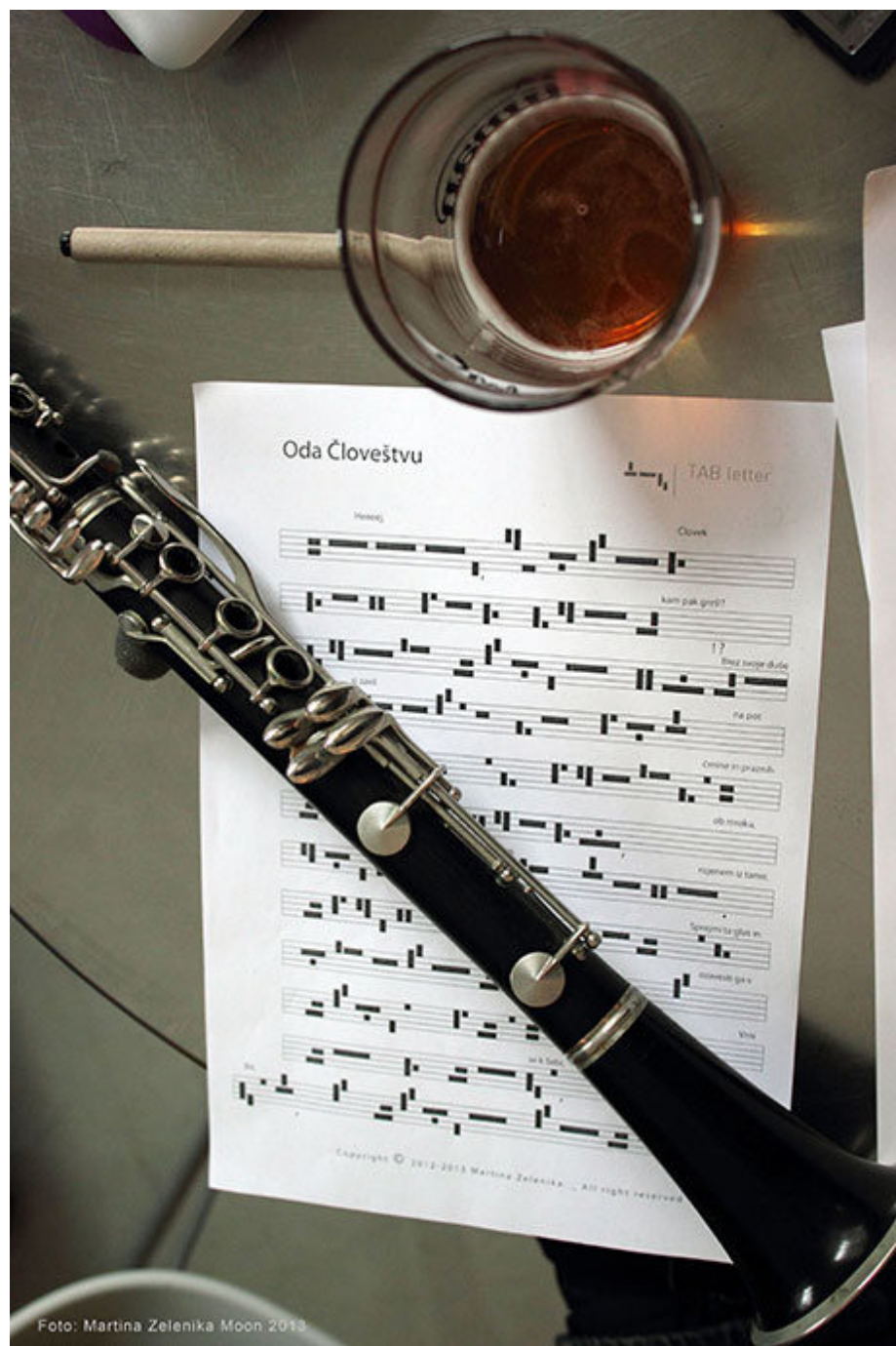
Izvedena je u Zagrebu u suradnji sa studentima Muzičke akademije. Gudačka izvedba sastoji se od viole (Valentina Protolipac), violine (Sven Marković) i violončela (Iva Mihalj). Verzija koju možete poslušati snimljena je u živo na otvorenju moje samostalne izložbe 28. studenog 2012. u galeriji Nano.

MOON ▶ SOUND A... SOUND CLOUD
ODE TO HUMA... Share
200

Godine 2013. bila sam mjesec dana u Mariboru na umjetničkom rezidencijalnom boravaku u multimedijalnom centru Kibla. U sklopu projekta New Media Cross-Border implemetirala sam projekt TAB pismo, poeziju/pjesmu "Oda Čovječanstvu", na slovenskom jeziku "Oda Človeštvu". Tamo sam surađivala s divnim ljudima. Glazbenu izvedbu realizirali su Cameron Bobro na klarinetu i Peter Tomaž Dobrila na turskoj liri. Njihova izvedba u potpunosti je drugačija od hrvatske. Oni su čitali direktno iz TAB pisma, dok su naši preveli TAB tekst u klasične note.

U hrvatskoj verziji svatko je od izvođača prilagodio note svome instrumentu, što je klasičan pristup, i naša verzija traje 3 i pol minute, dok slovenska verzija traje znatno dulje, 8 i pol minuta.

Školovani bas pjevač i poznavatelj mikrotonalne glazbe, Cameron Bobro i veliki ljubitelj umjetnosti i poznavatelj raznih egzotičnih instrumenata Peter Tomaž Dobriča koristili su se drugačijom metodom, slobodnim stilom, fluidnim, što je princip u jazzu, i na taj način dali su poseban naglasak na ambijentalnost. Tako smo dobili eksperimentalno-kreativni udio u toj izvedbi. Djeluje svemirski i nadrealno, nisam se tomu nadala.

MOON ▶ SOUND A...
Ode to Humanit...

SOUNDCLOUD

Share

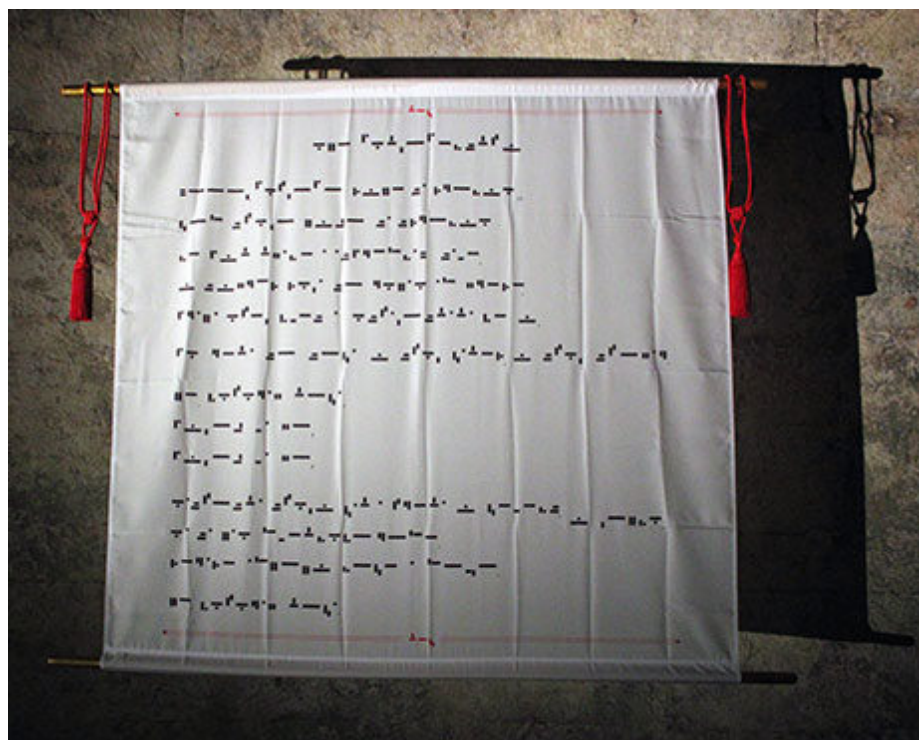
102

Koliko slova ima TAB pismo, za koje jezike se može koristiti?

TAB pismo ima sva slova, prilagođeno je svim jezicima. Pjesma "Oda Čovječanstvu", na koji se god jezik prevela, glazbeno će zvučati drugačije, zato što je poredak slova drugačiji u svakom jeziku, i tako se mijenja i tonalitet. Moj cilj s ovim Projektom je surađivati s raznim ljudima koji će imati svoj autorski doprinos u realizaciji glazbene izvedbe moje "Ode", te širiti poruku mira i ljubavi diljem svijeta kroz različite jezike.

Kako će ga ljudi koristiti?

Projekt ima dvije faze. Druga faza je suradnja u budućnosti s inozemnim partnerima. Izradit će se softver s kojim ćeš moći napisati poruku i poslati je u sasvim drugačijoj, za sada svima neočekivanoj formi.

Napravila si i elektronski remiks "Oda Čovječanstvu"?

Uzela sam hrvatsku akustičnu verziju i od nje napravila eelektronsko-akustični ambijentalni remiks, bio mi je izazov i zadovoljna sam rezultatom. S do tada hrvatskom izvedbom "Oda Čovječanstvu" bila sam pozvana da sudjelujem na izložbi "Točka nestajanja" (može se čitati i "Točka nastajanja", s umjetnikom Stephanom Lupinom, kiparom Mislavom Katalinićem i Light Art Shoyat svjetlosne umjetnosti) u Splitu u podrumima Dioklecijanove palače. Rezultat je bio genijalan upravo zbog akustike Dioklecijanove plače.

Što jednom muzičaru može značiti TAB pismo?

Za svakog muzičara taj zadatak je izazov. Neizvjesnost koja slijedi, kako će taj tekst sada zvučati, mnogo je tu pitanja, ali i smijeha. Studenti s kojima sam radila bili su iznenađeni, morali su vježbati naravno, kako bi se uskladili. Pismo je namijenjeno za sve instrumente. Na kraju krajeva, može se i otpjevati. Prethodno spomenuti bas pjevač Cameron, tekstualno je otpjevao "Odu Človeštvu", dok ga je Peter pratio na turskoj liri. Prativši položaj znakovlja na glazbenoj skali, Cameron je uskladio ritam i tonalitet izgovora riječi. Odlično zvuči!

Naime, s ovim Projektom želim istražiti mogućnosti, varijacije harmonije, sklada/nesklada, utjecaj značenja riječi na harmoničnost melodije/zvuka, odnosno kako jedna pozitivna riječ (volim) zvuči u odnosu na negativnu (mrzim). Kao svakom vizualnom umjentu, pa tako i meni, bitno je istražiti kakvu će boju ili sliku proizvesti riječ ili čitav tekst.

Glazbenicima je upravo zadatak da iznenade sami sebe. Kako će oni to interpretirati, slobodan je odabir svakog glazbenika, a **rezultat je eksperimentalna zanimljiva glazba koja u sebi sadrži harmoniju i sklad.** Poslušajte "Oda Čovječanstvu" u TAB pismu, sve tri verzije, i čut ćete kako instrumenti doslovno razgovaraju i tvore svojevrsnu komunikaciju poput živih bića.

THE END